

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО**

Кафедра суспільно-гуманітарних наук

ЗАТВЕРДЖУЮ

В. о. зав. кафедрою

Володимир МИХАЙЛОВ

08

2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Соціологія»

для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр»
зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(на основі повної загальної середньої освіти та
на ОКР Молодший спеціаліст)
за ОП «Фінанси, банківська справа та страхування»

факультету економіки та бізнесу

2021 – 2022 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Соціологія» для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» за ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» (на основі повної загальної середньої освіти та ОКР Молодший спеціаліст). Мелітополь, ТДАТУ, 2021. 13 с.

Розробник: к. пед. н., доц. Тараненко Г.Г.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри суспільно-гуманітарних наук.

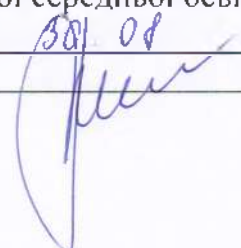
Протокол № 1 від « 30 » 08 2021 року

В.о. завідувача кафедри суспільно-гуманітарних наук

 Володимир МИХАЙЛОВ

Схвалено методичною комісією ННІЗУП зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» за ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» (на основі повної загальної середньої освіти та ОКР Молодший спеціаліст)

Протокол від 30.08 2021 року № 1

Голова, доц. Галина ТАРАНЕНКО

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <u>07 «Управління і адміністрування»</u> (шифр і назва)	За вибором студента (обов'язкова або за вибором студента)	
Загальна кількість годин – 120 години	Спеціальність <u>072 «Фінанси, банківська справа та страхування»</u> (шифр і назва)	Курс	Семестр
Змістових модулів – 2		3, 1с	6-й, 2-й
Тижневе навантаження: аудиторних занять – 4 год. самостійна робота – 4 год.	Ступінь вищої освіти «Бакалавр»	Вид занять	Кількість годин
		Лекції	26 год.
		Практичні заняття	26 год.
		Семінарські заняття	-
		Самостійна робота	68 год.
		Форма контролю: Диференційований залік	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення курсу «Соціологія» є формування розуміння сутності соціального життя та соціальної структури суспільства, а також навичок аналізу соціальних явищ і процесів.

Завданням соціології є:

- розвиток національної самосвідомості майбутніх фахівців;
- виховання патріотичних і морально-етичних переконань;
- прищеплення навичок наукового аналізу, спрямованих на забезпечення самостійного осмислення закономірностей суспільного розвитку;
- набуття практичних навичок роботи з історичними джерелами і науковою літературою;
- вироблення умінь застосовувати здобуті знання у повсякденній діяльності, для орієнтації у суспільно-політичному житті, оцінки суспільних явищ і подій.

У результаті вивчення курсу здобувач вищої освіти повинен

знати:

- предмет, структуру, функції, принципи, методи, основні категорії та закони соціології;
- загальну характеристику суспільства як цілісної системи та її складових;
- структуру і зміст спеціальних соціологічних теорій;
- основні закономірності формування та функціонування соціальних спільнот, соціальних відносин та соціальних інститутів;
- послідовність розробки програми соціологічного дослідження;
- основні методи збору, обробки, аналізу результатів соціологічного дослідження;
- шляхи реалізації результатів соціологічних досліджень і соціальних технологій у суспільній практиці;
- особливості взаємозв'язку особистості й суспільства, соціальний статус особистості;
- сутність соціальних зв'язків, дій, взаємодії між індивідами та групами, групову динаміку;
- соціальну структуру та соціальну стратифікацію суспільства;
- місце і роль соціальних інститутів та соціальних організацій у суспільстві;
- джерела виникнення соціальних конфліктів і функції соціального контролю;
- специфіку соціальних змін та соціальних рухів.

вміти:

- пояснювати, оцінювати, узагальнювати знання про суспільство у контексті системного підходу;
- користуватися основними соціологічними термінами під час виступів на семінарах, дискусіях, диспутах тощо;
- брати участь в організації та проведенні соціологічних опитувань;
- використовувати на практиці результати соціологічних досліджень при діагностуванні причин соціальних конфліктів у сім'ї, колективі, на виробництві;
- сприяти розв'язанню міжособистісних і трудових конфліктів, виконуючи роль медіатора;
- застосовувати наукові методи під час розгляду соціальних процесів;

- розуміти дані масових соціологічних досліджень;
- застосовувати отримані знання на практиці й у професійній діяльності;
- проводити соціологічне дослідження в робочому колективі.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 1. СОЦІОЛОГІЯ ЯК НАУКА ПРО СУСПІЛЬСТВО

Тема 1. Соціологія як наука про суспільство. Історія розвитку світової соціологічної думки [1, 2, 4, 6, 7, 8, 12, 14, 15, 22, 23, 25, 26, 27, 34]. Зміст, предмет, задачі соціології. Структура соціологічної науки. Макро та мікросоціологія. Специфіка об'єкта і предмета соціології. Соціологічні закони та категорії. Структура соціальних законів. Теоретична і прикладна соціологія. Соціологічні методи. Теоретичні, наукові, соціокультурні передумови виникнення соціології як науки. Місце та взаємозв'язок соціології з іншими соціогуманітарними науками: філософією, історією, політологією, економічною теорією. Методологічні основи соціології як науки. Всезагальні та конкретно-наукові методи соціального пізнання. Основні принципи у соціологічному знанні: об'єктивності, історизму, системності, комплексності. Порівняльно-історичний, структурно-системний, соціально-типологічний та соціально-генетичний методи в соціології. Функції соціології. Значення соціології як науки для розв'язання проблем наукового управління суспільством, соціально-економічних та політичних перетворень на шляху модернізації українського суспільства.

Тема 2. Історія розвитку соціології в країнах Західної Європи, США, в Україні [1, 2, 4, 6, 7, 8, 15, 22, 23, 25, 26, 27, 34]. Розвиток соціального знання в філософському контексті XVII-XVIII ст. Проблемна ситуація у розвитку соціального знання. А.Сен-Сімон про необхідність нової науки про людину. Соціологічна система О.Конта та її вплив на подальший розвиток соціології. Органіцистська теорія суспільства Г.Спенсера. Марксистська концепція соціальної структури. Розвиток ідей Е.Дюркгейма представниками Французької соціологічної школи. М.Вебер – основоположник розуміючої соціології. Особливості розвитку соціології у XX ст. розвиток соціологічної теорії та емпіричних досліджень у США. Структурний функціоналізм. Теорія конфлікту. Символічний інтеракціонізм. Феноменологічна соціологія. Інтегральна соціологія П.Сорокіна. Становлення і розвиток соціологічної думки в Україні.

Тема 3. Поняття та різновиди соціологічних досліджень [1, 2, 4, 6, 7, 8, 12, 15, 22, 23, 25, 26, 27, 34]. Основні нормативні вимоги до організації соціологічного дослідження. Етапи дослідження: підготовчий, оперативний, підсумковий. Особливості організації теоретико-прикладного дослідження. Основні вимоги до звітності про результати дослідження. Структура звіту. Статистичне оформлення та форми подання емпіричних даних. Висновки та рекомендації. Вибірка і вибіркове дослідження.

Методологія і методи соціологічного дослідження. Програмування та організація соціологічного дослідження. Основні етапи і процедури соціологічного дослідження. Програма як виклад і обґрунтування методологічних, методичних, процедурних основ дослідження. Основні елементи програми і зв'язок між ними. Методологічний розділ програми. Формулювання проблеми дослідження. Визначення предмета і об'єкта дослідження. Визначення мети та завдань дослідження. Уточнення і інтерпретація понять. Формулювання гіпотез у соціологічному дослідженні. Види гіпотез. Процедурний розділ програми. Стратегічний план дослідження.

Тема 4. Методи проведення соціологічного дослідження [1, 2, 4, 6, 7, 8, 12, 14, 15, 22, 23, 25, 26, 27, 34]. Опитування, спостереження та аналіз документів у соціологічному дослідженні. Опитування як метод збору соціологічної інформації. Специфіка анкетування у соціологічному дослідженні. Типи питань і особливості їх використання. Особливості інтерв'ю у соціологічному дослідженні. Логіка питань і психологія респондента, мова інтерв'ю. Загальна характеристика соціологічного спостереження. Особливості спостереження у соціології. Види спостереження їх переваги і недоліки. Аналіз документів. Місце аналізу документів серед інших методів збору інформації. Поняття документа в соціології. Документ як джерело соціологічної інформації. Класифікація документів. Види документів у практиці державної влади. Характеристика основних видів документів. Основні методи обробки соціологічної інформації. Підготовка первинної соціологічної інформації до обробки. Редагування і кодування завдання аналізу даних у одержаній інформації усунення помилок. Застосування методів статистики при обробці і аналізі даних. Статистичні таблиці. Графічне зображення статистичних даних. Кореляційний аналіз. Аналіз даних як один із етапів соціологічного дослідження. Мета і соціологічному дослідженні. Основні етапи процесу аналізу даних. Методи опису даних соціологічного дослідження. Послідовність дій при аналізі даних у соціологічному дослідженні.

Тема 5. Теорія соціальної структури суспільства [1, 2, 4, 6, 7, 8, 15, 22, 23, 25, 26, 27, 34]. Поняття соціальної структури суспільства. Соціальна спільнота та типологія соціальних спільнот. Особистість, соціальні групи, соціальні організації, соціальні інститути як основні елементи соціальної структури суспільства. Соціальні інтереси, соціальні переміщення. Поняття соціальної мобільності та її види. П. Сорокін про соціальну стратифікацію та соціальну мобільність. Міжпоколінна, внутрішньопоколінна, вертикальна, горизонтальна мобільність. Поняття статусу. Соціальні статуси та статусні групи в соціальній структурі. Особистий та власне соціальний статуси. Соціальні ролі та їх різновиди. Теорія соціальної стратифікації. Соціальна нерівність та соціальна стратифікація. Соціальні групи як страти. Типи соціальної стратифікації (відкрита, замкнута). Рабство, каста, стан, клас. Соціальний прошарок та соціальний клас. Соціальне розшарування. Соціальна структура сучасного українського суспільства як система груп та прошарків. Основні зміни у соціальній стратифікації українського суспільства.

Тема 6. Соціальні статуси і соціальні ролі. Соціальна стратифікація [1, 2, 4, 6, 7, 8, 12, 14, 15, 22, 23, 25, 26, 27, 34]. Поняття статусу. Соціальні статуси та статусні групи в соціальній структурі. Особистий та власне соціальний статуси. Соціальні ролі та їх різновиди. Теорія соціальної стратифікації. Соціальна нерівність та соціальна стратифікація. Соціальні групи як страти. Типи соціальної стратифікації (відкрита, замкнута). Рабство, каста, стан, клас. Соціальний прошарок та соціальний клас. Соціальне розшарування. Соціальна структура сучасного українського суспільства як система груп та прошарків. Основні зміни у соціальній стратифікації українського суспільства. Молодь у соціальній структурі суспільства. Вікові та соціальні особливості молоді. Основні групи, загони та когорти молоді. Неформальні молодіжні об'єднання. Молодь і освітні пріоритети суспільства. Молодіжна субкультура: поняття, напрями досліджень. Девіантна поведінка молоді як об'єкт соціологічного дослідження.

Тема 7. Соціологія особистості [1, 2, 4, 6, 7, 8, 12, 14, 15, 18, 22, 23, 24, 26, 27, 34]. Підходи до людини в історії думки людини. Індивід, особистість. Суть і структура особистості. Соціологічні концепції особистості: теорія дзеркального "Я" (Ч. Кулі, Дж. Мид), психоаналітична теорія особистості (З. Фрейд), теорія соціального обміну (Дж.

К. Хоманс), теорія ролей. Поняття особистості в соціології. Основні ознаки особистості. Співвідношення понять людина, особистість, індивід, індивідуальність. Типологія особистості. Особистість як суб'єкт і об'єкт соціальних відносин суспільства. Типи особистості. Концепція людських потреб (А.Маслоу, Жердерік Херцберг). Соціальний процес становлення та розвитку особистості. Соціологічні теорії особистості. Структура особистості. Характер взаємодії особистості й суспільства. Соціальний статус і соціальна роль. Особистість і суспільство. Основи соціалізації особистості. Соціальний контроль.

Тема 8. Соціалізація особистості [1, 2, 4, 6, 7, 8, 12, 14, 15, 18, 22, 23, 25, 26, 27, 34]. Соціалізація індивідів та її основні етапи. Співвідношення соціалізації та індивідуалізації особистості. Соціалізація як цілеспрямований (навчання, виховання) і стихійний вплив соціальних чинників. Первинна і вторинна соціалізація. Агенти та інститути соціалізації. Фактори соціалізації. Виховання як складова соціалізації. Проблема соціалізації, соціальної адаптації та інтеріоризація. Поняття ресоціалізації. Проблеми ресоціалізації особистості в умовах суспільної трансформації. Соціалізація особистості в українському суспільстві: сутність, фактори, механізми. Проблема соціалізації, соціальної адаптації та інтеріоризація. Поняття ресоціалізації. Проблеми ресоціалізації особистості в умовах суспільної трансформації. Соціалізація особистості в українському суспільстві: сутність, фактори, механізми.

Тема 9. Соціологія девіантної поведінки [1, 2, 4, 6, 7, 8, 12, 14, 15, 18, 22, 23, 25, 26, 27, 34]. Девіація і соціальні очікування. Визначення девіації. Причини девіації: біологічні, психологічне та соціологічне пояснення. Соціальна аномія – показник девіантної поведінки особистості в умовах суспільства, що трансформується. Теорії аномії Е.Дюркгейма та Р.Мертон. Теорія стигматизації. Типи девіації. Девіація як процес розвитку. Соціальний контроль: неформальний і формальний. Соціальна діагностика девіантної поведінки особистості в українському суспільстві. Шляхи і соціальні засоби обмеження і подолання соціальних відхилень в сучасному українському суспільстві.

МОДУЛЬ 2. СОЦІОЛОГІЧНІ ТЕОРІЇ СЕРЕДНЬОГО РІВНЯ

Тема 10. Соціологія молоді [1, 2, 4, 6, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 22, 23, 25, 26, 27, 34]. Зміст та особливості соціології молоді як наукової теорії середнього рівня та як навчального курсу. Молодь у соціальній структурі суспільства. Вікові та соціальні особливості молоді. Основні групи, загони та когорти молоді. Неформальні молодіжні об'єднання. Молодь і освітні пріоритети суспільства. Молодіжна субкультура: поняття, напрями досліджень. Девіантна поведінка молоді як об'єкт соціологічного дослідження. Структура сільської молоді. Особливості соціалізації сільської молоді. Ціннісні та соціально-професійні орієнтації сільської молоді. Сільська молодь. Державна політика щодо проблем сільської молоді. Вплив сільського соціуму на процес формування молоді. Сільська молодь і освіта.

Тема 11. Соціологія шлюбу і сім'ї [1, 2, 4, 6, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 22, 23, 25, 26, 27, 34]. Шлюб та сім'я як об'єкт соціологічного дослідження. Історія виникнення та розвитку сім'ї та шлюбу. Взаємозв'язок соціальних відносин та сім'ї: місце сім'ї як соціального інституту в системі інших соціальних інститутів суспільства. Аналіз ролі та значення для особи та суспільства соціальних функцій сім'ї. Особливості сім'ї як соціального інституту. Форми сім'ї. Типології сім'ї. Чинники міцності сім'ї. Дослідження мотивації шлюбів та розлучень, фактори стабілізації сімейних відносин. Виникнення та шляхи усунення внутрішньосімейних конфліктів. Основні тенденції

розвитку сім'ї на сучасному етапі та її перспективи. Соціальні проблеми функціонування молодшої сім'ї. Особливості становлення студентської сім'ї. Соціокультурні, соціоекономічні, проблеми становлення, функціонування та розвитку сільської сім'ї. Відродження духовних, історичних традицій в життєдіяльності української сім'ї.

Тема 12. Етносоціологія [1, 2, 4, 6, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 22, 23, 25, 26, 27, 34]. Етносоціологія та предмет її дослідження. Зародження і розвиток етносоціології у світовій та вітчизняній соціологічній думці. Методологічні підходи до вивчення етнічних спільнот. Проблема нації в працях вітчизняних та зарубіжних соціологів. Основні концептуальні схеми соціології нації. Проблема формування і становлення націй. Націоналізм і проблема громадянського суспільства. Поняття національного відродження та його місце в соціології нації. Етносоціальний розвиток сучасної України: стан, проблеми, перспективи.

Тема 13. Соціологія конфлікту [1, 2, 4, 6, 7, 8, 15, 16, 22, 23, 25, 26, 27, 34]. Конфлікт як соціальне явище. Предмет, об'єкт, завдання та методи соціології конфлікту. Основні функції конфлікту. Західна соціологічна конфліктологія: соціологія конфлікту К.Маркса, конфліктологія Ч.Р.Мілса, конфлікту модель суспільства Р.Дарендорфа. Характеристика соціальних конфліктів: етапи протікання, причини, гострота, тривалість і наслідки конфлікту. Класифікація й структура конфлікту. Основні стадії конфлікту (стадія, що передуює конфлікту, конфліктна стадія, стадія вирішення конфлікту, післяконфліктна стадія). Типи й види конфлікту. Соціально-політичні і економічні конфлікти. Природа соціальних конфліктів в сучасному українському суспільстві.

Тема 14. Гендерна соціологія [1, 2, 4, 6, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 22, 23, 25, 26, 27, 34]. Гендер як проблема соціології. Становлення теорії тендеру. Гендерна соціологія: проблема гендерної ідентичності гендерних ідеалів чи культурних стереотипів, розподіл праці, прав і обов'язків, пов'язаних з статтю. Гендерно-рольові ідентичність та поведінка особистості. Основні виміри гендерної політики. Державна гендерна політика. Гендерна політика в Україні. Гендерні соціологічні дослідження в Україні.

Тема 15. Соціологія праці і управління [1, 2, 4, 6, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 22, 23, 25, 26, 27, 34]. Соціологічна сутність праці. Праця як базовий соціальний процес, її функції. Характер і зміст праці. Види праці. Ставлення до праці, чинники його формування і показники оцінки. Задоволеність працею. Відчуження праці, шляхи його подолання. Соціальне управління в трудовій сфері, його функції. Складові системи соціального управління. Методи соціального управління. Самоуправління, його функції. Соціальні технології в системі управління трудовими процесами, принципи їх застосування. Інструментальні поняття "процедура", "операція". Модель соціальної технології. Керівництво як складова соціального управління. Соціологічна суть керівництва. Прямі й зворотні зв'язки. Форми зворотних зв'язків. Методи і стиль керівництва. Бюрократія і демократія. Риси керівника-підприємця. Функції керівника в управлінні виконанням службових обов'язків. Роль керівника, його авторитет і лідерство в управлінні взаєминами.

Тема 16. Соціологія міста і села [1, 2, 4, 6, 7, 8, 11, 15, 16, 19, 22, 23, 25, 26, 27, 34]. Соціологія міста і села. Специфіка міста і села як середовища життєдіяльності людини, як особливих соціально-територіальних спільнот людей. Історія, соціальні функції міста і села. Типологія міста і села. Основні причини переходу до різних типів поселень – міського та сільського. Типологію міських та сільських поселень. Особливості міського й сільського розселення в Україні. Сільський соціум: історія, проблеми, перспективи. Основні розбіжності міста і села. Основні соціальні проблеми сучасного українського села. Структура сільської молоді. Особливості соціалізації

сільської молоді. Ціннісні та соціально-професійні орієнтації сільської молоді. Сільська молодь і аграрна реформа. Вплив сільського соціуму на процес формування сільської молоді. Сільська молодь і освіта. Державна політика щодо проблем сільської молоді.

Тема 17. Електоральна соціологія [1, 2, 4, 6, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 22, 23, 25, 26, 27, 34]. Предметне поле електоральної соціології. Об'єкт та предмет електоральної соціології. Електоральна дія як різновид дії соціальної. «Соціальна дія», «соціальна діяльність» та «соціальна поведінка». Сутність мотивації електоральної дії. Електоральна діяльність. Сутність електоральної установки. «Установка», «електоральна установка», «загальна електоральна установка» та «окрема електоральна установка». Фактори, що впливають на електоральну установку. Електоральна поведінка. Основні складові електоральної поведінки. Моделі електоральної поведінки. Соціологічні дослідження у довиборчий період. Соціологічні дослідження під час виборчих кампаній. Експертне опитування, масове опитування, експрес-опитування, фокус-групи, глибинні інтерв'ю, push-poll, exit-poll та ін. Соціологічні дослідження у поствиборчий період.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				
			годин				балів
			лек	лаб	сем. (пр.)	СР	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. СОЦІОЛОГІЯ ЯК НАУКА ПРО СУСПІЛЬСТВО							
1	Лекція 1	Соціологія як наука про суспільство	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 1	Соціологія у системі гуманітарного знання. Історія розвитку соціології	-	-	2	-	4
	Самостійна робота 1	Історія розвитку соціології в країнах Західної Європи, США, в Україні	-	-	-	5	2
2-3	Лекція 2	Поняття та різновиди соціологічних досліджень	4	-	-	-	-
	Практичне заняття 2	Поняття, різновиди та методи соціологічних досліджень	-	-	4	-	8
	Самостійна робота 2	Методи проведення соціологічного дослідження	-	-	-	7	2
4	Лекція 3	Теорія соціальної структури суспільства	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 3	Соціальна структура суспільства	-	-	2	-	5
	Самостійна робота 3	Соціальна структура українського суспільства	-	-	-	5	2
5	Лекція 4	Соціальні статуси і соціальні ролі. Соціальна стратифікація	2	-	-	-	-

	Практичне заняття 4	Суспільство як система: соціальні статуси і соціальні ролі, соціальна стратифікація	-	-	2	-	5
	Самостійна робота 4	Соціальна стратифікація українського суспільства	-	-	-	5	2
6-7	Лекція 5	Соціологія особистості	4	-	-	-	-
	Практичне заняття 5	Особистість у суспільстві. Соціалізація особистості	-	-	4	-	8
	Самостійна робота 5	Соціологія девіантної поведінки	-	-	-	7	2
8-9	Самостійна робота	Підготовка до ПМК 1	-	-	-	3	-
	ПМК 1	Підсумковий контроль за змістовий модуль 1	-	-	-	-	10
Всього за змістовий модуль 1 - 60 год.			14	-	14	32	50
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. СОЦІОЛОГІЧНІ ТЕОРІЇ СЕРЕДНЬОГО РІВНЯ							
10	Лекція 6	Соціологія молоді	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 6	Молодь у соціальній структурі суспільства	-	-	2	-	5
	Самостійна робота 6	Молодь в суспільстві що трансформується	-	-	-	6	2
11	Лекція 7	Соціологія шлюбу і сім'ї	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 7	Соціологія шлюбу і сім'ї	-	-	2	-	5
	Самостійна робота 7	Етносоціологія	-	-	-	5	1
12	Лекція 8	Соціологія конфлікту	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 8	Конфлікт як соціальне явище	-	-	2	-	5
	Самостійна робота 8	Природа соціальних конфліктів в сучасному українському суспільстві	-	-	-	6	2
13	Лекція 9	Гендерна соціологія	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 9	Соціологія гендеру	-	-	2	-	5
	Самостійна робота 9	Гендерні соціологічні дослідження в Україні	-	-	-	5	2
14	Лекція 10	Соціологія праці і управління	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 10	Соціологія праці і управління	-	-	2	-	5
	Самостійна робота 10	Соціологія праці та зайнятості	-	-	-	6	2
15	Лекція 11	Електоральна соціологія	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 11	Електоральна соціологія	-	-	2	-	5

	Самостійна робота ІІ	Соціологія міста і села	-	-	-	5	1
16-17	Самостійна робота	Підготовка до ПМК І	-	-	-	3	-
	ПМК І	Підсумковий контроль за змістовий модуль І	-	-	-	-	10
<i>Всього за змістовий модуль 2 – 60 год.</i>			<i>12</i>	<i>-</i>	<i>12</i>	<i>36</i>	<i>50</i>
<i>Всього з навчальної дисципліни – 90 год.</i>			<i>26</i>	<i>-</i>	<i>26</i>	<i>68</i>	<i>100</i>

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ №1

1. Виникнення та становлення соціології як самостійної науки
2. Предмет, об'єкт, функції та структура соціології
3. Соціологічні закони та категорії. Метод соціології
4. Взаємозв'язок соціології з іншими науками
5. Загальна характеристика класичної соціології. Протосоціологія
6. Розвиток соціології як науки в країнах Західної Європи та США
7. Формування соціологічної думки в Україні
8. Сутність та вимоги до соціологічного дослідження
9. Типологія соціологічних досліджень
10. Програма та робочий план соціологічного дослідження
11. Метод опитування
12. Поняття анкетування
13. Поняття інтерв'ювання
14. Інші різновиди соціологічних досліджень
15. Вибіркове соціологічне дослідження
16. Поняття соціальної структури, її роль та місце в житті суспільства
17. Соціальні інтереси, соціальні переміщення та соціальна мобільність
18. Поняття статусу. Особистий та власне соціальний статуси
19. Соціальні ролі та їх різновиди
20. Теорія соціальної стратифікації. Соціальна стратифікація українського суспільства
21. Поняття особистості у соціології
22. Особистість як об'єкт і суб'єкт суспільних відносин
23. Основні соціологічні теорії особистості
24. Соціологічна структура особистості
25. Соціалізація – процес інтеграції індивіда в суспільство
26. Моделі соціалізації
27. Основні етапи і стадії процесу соціалізації
28. Соціологія девіантної поведінки як наука: об'єкт, предмет, сутність і зміст
29. Характеристика основних теорій і концепцій девіації
30. Соціальна діагностика девіантної поведінки
31. Шляхи подолання девіантної поведінки

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ №2

1. Сутність, предмет, суб'єкт, функції соціології молоді.
2. Молодіжні проблеми та розвиток соціології молоді в Україні
3. Основні проблеми сучасної української сільської молоді
4. Поняття шлюбу та сім'ї
5. Соціальні функції сім'ї
6. Тенденції, проблеми та перспективи розвитку сучасної сім'ї
7. Етносоціологія та предмет її дослідження
8. Методологічні підходи до вивчення етнічних спільнот
9. Національно-етнічні процеси та відносини
10. Соціально-етнічні процеси в Україні: стан і проблеми
11. Поняття конфлікту та його соціальні передумови
12. Типи, види та функції конфлікту
13. Механізм соціального конфлікту та його стадії
14. Причини й наслідки соціальних конфліктів та методи управління ними
15. Сутність, основні категорії гендерної соціології
16. Гендерні ролі та стереотипи
17. Гендерні конфлікти і їх подолання
18. Основні напрямки гендерних досліджень
19. Соціологія праці: об'єкт, предмет і функції
20. Трудова мотивація
21. Соціологія управління як наука: предмет, об'єкт, сутність та зміст
22. Технологія та механізми процесу соціального управління
23. Соціологія міста: історія розвитку, предмет, основні категорії
24. Урбанізація
25. Типологія і спосіб життя сільських поселень
26. Українське село в координатах соціологічного погляду
27. Поняття електоральної соціології
28. Основні проблеми та тенденції мотивації електоральної поведінки
29. Рейтингові дослідження електоральної поведінки

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Андрущенко В. П. Соціологія. К.-Х., 1998. 560.
2. Барвінський А. О. Соціологія. Центр навч. літератури, 2005. 154 с.
3. Болотіна Є. В., Мішура В. Б. Соціологія. Центр навч. літератури, 2007. 128 с.
4. Білоус В.С. Соціологія у визначеннях, поясненнях, схемах, таблицях. К.: КНЕУ, 2002. 140 с.
5. Городяненко В.Г. Социологический практикум. К.: Изд. центр «Академия», 1999. 160 с.
6. Захарченко М. В., Погорілий О. І. Історія соціології від античності до початку ХХ ст. Либідь, 1993. 336 с.
7. Лукашевич М.П., Туленков М.В. Соціологія. К.: Каравела, 2004. 456 с.
8. Нестуля О. О., Нестуля С. І., Всрезомська С. Ж. Соціологія: практикум.

- Модульний варіант. К: Центр учбової літератури, 2009. 272 с.
9. Піча В. М. Соціологія. Загальний курс. Каравела, 2000. 248 с.
 10. Соціологія: курс лекцій / за ред. В.М. Пічі. - 2-ге вид., випр. і допов. Новий світ-2000, 2002. 248 с.
 11. Соціологія / за ред. В.М. Пічі. Львів, 2002.
 12. Соціологія / За ред. СО. Максєва. К.: Т-во «Знання», КОО, 2003. 455 с.
 13. Соціологія / за заг. ред.: В. П. Андрущенко, М. І. Горлача. 1998. 265 с.
 14. Соціологія / За ред. В.Г. Городяненка. К.: ВЦ «Академія», 2003. 560 с.
 15. СОЦІОЛОГІЯ: навчальний посібник / Укладачі Г.Г.Тараненко, О.В.Поправко, О.І.Ісакова. Мелітополь: ФО-П Однорог Т.В., 2021. 316 с.

Допоміжна

16. Бежан-Волк І. Гендерні дослідження: актуальні проблеми і перспективи розвитку. *Народна творчість та етнографія*. 2005. № 2. С. 37–40.
17. Вишняк О. Електоральна соціологія: історія, теорії, методи. К.: Інститут соціології НАНУ, 2000. 310 с.
18. Вишняк О.І. Вибірчі технології і електоральні перспективи парламентських виборів 2002 року. *Корупція і боротьба з нею. Вибори 2002 року в Україні: перемога криміналітету чи демократичних сил?* К., 2002. Т. 27. С. 92–93.
19. Гидденс Э. Социология. М.: Эдиториал УРСС, 1999. 175 с.
20. Грицяк Н. Формування гендерної політики в Україні: проблеми теорії, методології, практики. К.: Вид. НАДУ, 2004. 384 с.
21. Кравченко А. И. Социология. М.: Логос, Екатеринбург: Деловая книга, 2000.
22. Лавриненко В.Н., Нартів Н.А. Соціологія. М.: ЮНІТІДАНА. 2000. 407 с.
23. Лукашевич М. П., Туленков М.В. Спеціальні та галузеві соціологічні теорії. К.: МАУП, 2004. 464 с.
24. Матусевич В., Осовський В. Електоральна поведінка: техніка соціологічного дослідження. *Філософська і соціологічна думка*. 1994. № 11–12. С. 96–102.
25. Осипов Г.В., Коваленко Ю.П., Щипанов Н.І., Яновський Р.Г. Соціологія. М.: Думка, 1990. 446 с.
26. Основи теорії гендеру. К.: Вид-во К.І.С., 2004. 536 с.
27. Петров О.В. Социологические пиар-технологии в политике. К.: Интертехнология, 2007. 288 с.
28. Полторах В.А., Петров О.В. Избирательные кампании: научный подход к организации. К.: Знання України, 2004. 120 с.
29. Полторах В. А. Соціологія: Основи соціології праці та управління. К., 1992. 350 с.
30. Цифра Ю. Гендер у політиці: проблемна реальність? *Віче*. 2008. №5-6. С.40-42.
31. Юрій М.Ф. Соціологія. К.: Дакор, 2004. 552 с.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

32. Бібліотека ТДАТУ, м. Мелітополь, пр. Б. Хмельницького, 18.
33. Бібліотека М. Лермонтова, пл. Перемоги, 1.
34. Освітній портал ТДАТУ: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. – Точка доступу: <http://op.tsatu.edu.ua/login/index.php>
35. Науково-технічна бібліотека ТДАТУ: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. Точка доступу: <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>
36. Сайт кафедри суспільно-гуманітарних наук ТДАТУ: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. Точка доступу: <http://www.tsatu.edu.ua/shn/>